

Odstranjevanje invazivnih tujerodnih rastlin na Radenskem polju

Poročilo o izvedbi odstranjevanja v letu 2025

Pripravila: Jana Kus, Marko Bergles

Izola, november 2025

Naslov	Odstranjevanje invazivnih tujerodnih rastlin na Radenskem polju. Poročilo o izvedbi odstranjevanja v letu 2025
Avtorja poročila	Jana Kus, univ. dipl. biol. Marko Bergles
Izvajalec	POLARX, Marko Bergles s. p. Veluščkova ulica 2, 6310 Izola - Isola
Predstavnik izvajalca	Marko Bergles
Podizvajalec	Zavod Symbiosis, so. p. Metulje 9, 1385 Nova vas
Naročnik	Zavod za turizem in promocijo "Turizem Grosuplje" Adamičeva cesta 15, 1290 Grosuplje
Predstavnik naročnika	Uroš Perme
Št. naročilnice	450-1/2025-84
Datum poročila	6. 11. 2025

Fotografija na naslovnici: Označevanje posamičnih rastlin japonskega dresnika. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis

Kazalo vsebine

1. Uvod.....	6
2. Metode dela.....	6
3. Rezultati	7
3.1 Odstranjevanje japonskega dresnika na Kopanju	7
3.2 Odstranjevanje japonskega dresnika pri Mihovki.....	12
3.3 Odstranjevanje topinamburja v Mihovki.....	18
3.4 Odstranjevanje sirske svilnice na Retju.....	22
3.5 Odstranjevanje deljenolistne rudbekije pri Zatočnih jamah	27
4. Zaključek.....	36

Kazalo slik

Slika 1. Žarišče japonskega dresnika na osamelcu Kopanj na Radenskem polju.....	7
Slika 2. Trend števila odstranjenih poganjkov japonskega dresnika na žarišču Kopanj v letih 2024 in 2025.	8
Slika 3. Stanje na žarišču Kopanj pred in po prvem tretiranju v letu 2025. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis (maj 2025).....	9
Slika 4. Stanje na žarišču Kopanj pred in po drugem tretiranju v letu 2025. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis (avgust 2025).....	10
Slika 5. Stanje na žarišču Kopanj pred in po tretjem tretiranju v letu 2025. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis (oktober 2025).....	11
Slika 6. Žarišče japonskega dresnika Mihovka na Radenskem polju.	12
Slika 7. Trend števila odstranjenih poganjkov japonskega dresnika na žarišču Mihovka v letih 2024 in 2025. 13	
Slika 8. Žarišče na Mihovki v večji meri že prerašča trava, vmes so le še posamezni poganjki dresnika. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, maj 2025.	13
Slika 9. Primerjava stanja na žarišču japonskega dresnika Mihovka pred prvim odstranjevanjem v letu 2024 in pred prvim odstranjevanjem v letu 2025. Na spodnji sliki so poganjki dresnika majhni in so označeni z rdečimi zastavicami. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, junij 2024 in maj 2025.....	14
Slika 10. Stanje na žarišču japonskega dresnika pri Mihovki pred in po prvem tretiranju v letu 2025. Rdeče zastavice na zgornji sliki označujejo poganjke dresnika. Foto: Zavod Symbiosis, maj 2025.....	15
Slika 11. Stanje na žarišču japonskega dresnika pri Mihovki pred in po drugem tretiranju v letu 2025. Rdeče zastavice na zgornji sliki označujejo poganjke dresnika. Foto: Zavod Symbiosis, julij 2025.....	16
Slika 12. Stanje na žarišču japonskega dresnika pri Mihovki pred in po tretjem tretiranju v letu 2025. Foto: Zavod Symbiosis, oktober 2025.....	17
Slika 13. Stanje na žarišču topinamburja pri Mihovki pred in po prvem tretiranju v letu 2025. Rdeče zastavice na zgornji fotografiji označujejo poganjke topinamburja. Foto: Zavod Symbiosis, maj 2025.....	19
Slika 14. Stanje na žarišču topinamburja pri Mihovki pred in po drugem tretiranju v letu 2025. Rdeče zastavice na zgornji fotografiji označujejo poganjke topinamburja. Foto: Zavod Symbiosis, julij 2025.....	20
Slika 15. Stanje na žarišču topinamburja pri Mihovki pred in po tretjem tretiranju v letu 2025. Rdeče zastavice na zgornji fotografiji označujejo poganjke topinamburja. Foto: Zavod Symbiosis, oktober 2025.....	21
Slika 16. Žarišče sirske svilnice (<i>Asclepias syriaca</i>) na območju Retja na Radenskem polju.....	22
Slika 17. Trend števila odstranjenih poganjkov sirske svilnice na žarišču Retje v letih 2024 in 2025.	23
Slika 18. Stanje na žarišču sirske svilnice Retje pred in po prvem tretiranju v letu 2025. Foto: Zavod Symbiosis, junij 2025.....	24
Slika 19. Stanje na žarišču sirske svilnice Retje pred in po drugem tretiranju v letu 2025. Foto: Zavod Symbiosis, julij 2025.....	25

Slika 20. Stanje na žarišču sirske svilnice Retje pred in po tretjem tretiranju v letu 2025. Foto: Zavod Symbiosis, oktober 2025	26
Slika 21. Žarišče deljenolistne rudbekije (<i>Rudbeckia laciniata</i>) na levem in desnem bregu Šice pri Zatočnih jamah.....	27
Slika 22. Primerjava stanja na žarišču deljenolistne rudbekije pred prvim odstranjevanjem v letu 2024 in pred prvim odstranjevanjem v letu 2025. Na spodnji sliki so poganjki rudbekije majhni in so označeni z rdečimi zastavicami. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, junij 2024 in junij 2025	28
Slika 23. Primerjava stanja na žarišču deljenolistne rudbekije na desnem bregu Šice pri Zatočnih jamah pred prvim odstranjevanjem v letu 2024 in pred prvim odstranjevanjem v letu 2025. Visoke rastline na drugi sliki niso rudbekije, temveč enoletne suholetnice. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, junij 2024 in junij 2025 29	
Slika 24. Žarišče deljenolistne rudbekije na levem bregu Šice ob Zatočnih jamah pred in po prvem tretiranju. Rdeče zastavice označujejo poganjke rudbekije. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, junij 2025.....	30
Slika 25. Žarišče deljenolistne rudbekije na desnem bregu Šice ob Zatočnih jamah pred in po prvem tretiranju. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, julij 2025	31
Slika 26. Žarišče deljenolistne rudbekije na levem bregu Šice ob Zatočnih jamah pred in po drugem tretiranju. Rdeče zastavice na zgornji sliki označujejo posamezne poganjke rudbekije. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, avgust 2025	32
Slika 27. Žarišče deljenolistne rudbekije na desnem bregu Šice ob Zatočnih jamah pred in po drugem tretiranju. Rdeče zastavice na zgornji sliki označujejo posamezne poganjke rudbekije. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, avgust 2025	33
Slika 28. Žarišče deljenolistne rudbekije na levem bregu Šice ob Zatočnih jamah pred in po tretjem tretiranju. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, oktober 2025.....	34
Slika 29. Žarišče deljenolistne rudbekije na desnem bregu Šice ob Zatočnih jamah pred in po tretjem tretiranju. Rdeče zastavice na zgornji sliki označujejo posamezne poganjke rudbekije. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, oktober 2025	35

Kazalo tabel

Tabela 1. Število odstranjenih poganjkov japonskega dresnika na žarišču Kopanj v letih 2024 in 2025	8
Tabela 2. Število odstranjenih poganjkov japonskega dresnika na žarišču Mihovka v letih 2024 in 2025 ..	13
Tabela 3. Število poganjkov topinamburja na žarišču Mihovka v letih 2024 in 2025	18
Tabela 4. Število odstranjenih poganjkov sirske svilnice na žarišču Retje v letih 2024 in 2025.	23

1. Uvod

V letu 2025 smo v Krajinskem parku Radensko polje drugo zaporedno leto odstranjevali invazivne rastline na izbranih žariščih. Na dveh žariščih smo odstranjevali japonski dresnik (*Reynoutria japonica*)¹, na po enem žarišču pa sirske svilnico (*Asclepias syriaca*) ter deljenolistno rudbekijo (*Rudbeckia laciniata*). Poleg navedenih vrst smo na novo začeli odstranjevanje topinamburja (*Helianthus tuberosus*) na enem žarišču.

Odstranjevanje smo izvajali od konca maja začetka oktobra. V tem času smo na vseh petih žariščih izvedli tri ponovitve tretiranja tujerodnih rastlin. Na štirih žariščih smo vsa tretiranja izvedli z elektriko. Na žarišču sirske svilnice pa smo prvo tretiranje izvedli z elektriko, drugo in tretje pa ročno z izkopavanjem. Zaradi gradnje podhodov za dvoživke namreč to žarišče od junija do oktobra ni bilo dostopno za avtom, zato na lokacijo ni bilo mogoče pripeljati stroja za zatiranje z elektriko.

2. Metode dela

Invazivne rastline smo na vseh žariščih odstranjevali s posebno napravo Rootwave Pro, ki je bila razvita prav za obvladovanje plevelov in invazivnih rastlin.

Naprava je povezana z močnim generatorjem elektrike. Povratno elektrodo zabijemo v tla, z operativno elektrodo pa se dotikamo stebel rastlin, ki jih želimo odstraniti. Pri dotiku rastline se podzemno sklone tokokrog visoke napetosti. Rastlina se pri tem spremeni v upor, zato se začne segrevati. Toplota povzroči naraščanje tlaka v celicah rastline, zato celice popokajo, nadzemni del rastline pa takoj odmre. Električna doseže in uniči vsaj zgornji del koreninskega sistema, zato se rastline veliko prej (včasih že po prvem tretiranju) nehajo obnavljati iz podzemnih delov.

Metoda je podrobneje opisana v poročilu o odstranjevanju tujerodnih rastlin v letu 2024².

---

¹ Na obeh žariščih gre za češki dresnik (*Reynoutria x bohemica*), ki je križanec med japonskim (*Reynoutria japonica*) in sahalinskim dresnikom (*Reynoutria sachalinensis*).

² Kus, J. 2024. Odstranjevanje invazivnih tujerodnih rastlin na Radenskem polju. Poročilo o izvedbi odstranjevanja v letu 2024. Izvajalec: POLARX, Marko Bergles s.p., Naročnik: Zavod za turizem in promocijo "Turizem Grosuplje"

3. Rezultati

3.1 Odstranjevanje japonskega dresnika na Kopanju

Žarišče japonskega dresnika je ob cesti, zahodno od Marijine cerkve na osamelcu Kopanj. Žarišče je razmeroma majhno. Ob začetku odstranjevanja leta 2024 je obsegalo 28 m² (**Slika 1**). Rastline dresnika so se pojavljale posamič pod grmovjem in drevesi, na zelenici ob cesti ter na stopnicah.

Legenda:

 Žarišče japonskega dresnika Kopanj

0 10 20 30 m

Slika 1. Žarišče japonskega dresnika na osamelcu Kopanj na Radenskem polju.

Odstranjevanje rastlin z elektriko smo v letu 2025 izvedli trikrat: konec maja, sredi avgusta ter v začetku oktobra, tako da je bilo med tretiranji nekaj tednov. V tem času so preostale rastline ponovno odgnale iz podzemnih delov in so bile dobro vidne. Vmes je bilo območje v sklopu urejanja zelenih površin tudi pokošeno, vendar to ni oviralo tretiranja z elektriko, saj dresnik po košnji hitro odžene iz podzemnih delov.

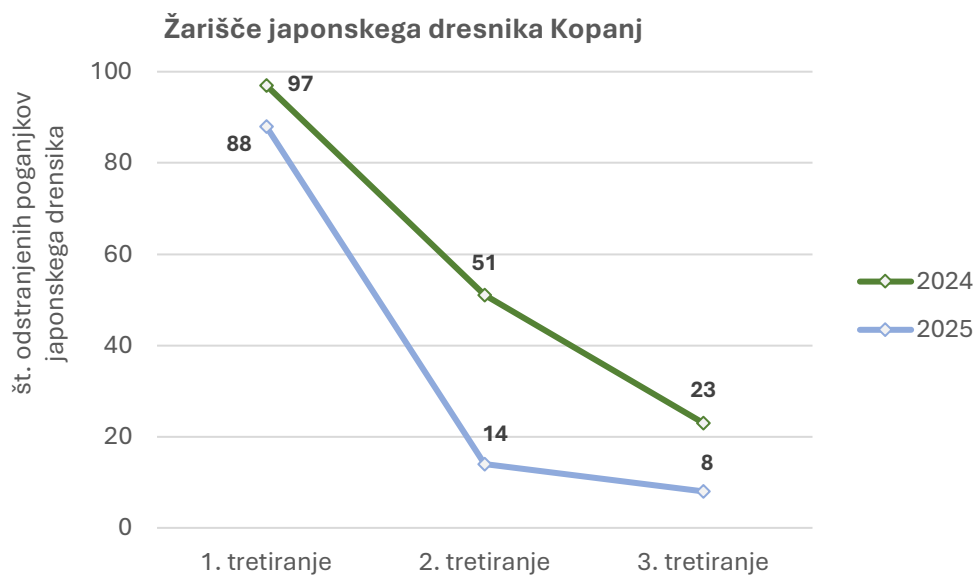
Kot merilo učinkovitosti na tem žarišču uporabljamo število poganjkov. Ob tretiranju z elektriko pričakujemo zmanjševanje števila novih poganjkov, saj zaradi elektrike postopoma propadajo tudi korenike, iz katerih se dresnik obnavlja. Število poganjkov pa se čez sezono zmanjšuje tudi zaradi napredovanja rastne sezone. Izračanje novih poganjkov je najbolj intenzivno spomladi, nato pa upada. Zaradi tega je bolj ustrezno, da učinkovitost odstranjevanja ocenjujemo s primerjavo števila poganjkov med leti na ravni tretiranja in ne med tretiranji znotraj rastne sezone (**Tabela 1**).

Na žarišču Kopanj smo v drugem letu v primerjavi s prvim letom odstranjevanja ugotovili hitrejšo upadanje števila poganjkov. Pri drugem in tretjem tretiranju je število poganjkov upadlo za najmanj 65 % glede na lansko leto. Po prvem tretiranju na pohodnih površinah stopnic ni bilo več novih poganjkov dresnika, kar nakazuje, da je odstranjevanje učinkovito. Ker je bil dresnik na območje stopnic zanesen šele leta 2023, podzemni deli še niso bili močno razrasli, je bil pričakovano tu učinek odstranjevanja največji. Drugod so se pred tretjim tretiranjem še pojavljale posamezne rastline, a je tudi tu število začelo upadati.

Za popolno odstranitev japonskega dresnika je nujno, da se ukrepi izvajajo vsaj še v naslednjem letu.

Tabela 1. Število odstranjenih poganjkov japonskega dresnika na žarišču Kopanj v letih 2024 in 2025.

Leto odstranjevanja	1. tretiranje	2. tretiranje	3. tretiranje
2024	97	51	23
2025	88	14	8
Trend glede na l. 2024	↓ -9,28 %	↓ -72,5 %	↓ -65,2 %

Slika 2. Trend števila odstranjenih poganjkov japonskega dresnika na žarišču Kopanj v letih 2024 in 2025.

Slika 3. Stanje na žarišču Kopanj pred in po prvem tretiranju v letu 2025. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis (maj 2025).

Slika 4. Stanje na žarišču Kopianj pred in po drugem tretiranju v letu 2025. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis (avgust 2025).

Slika 5. Stanje na žarišču Kopanj pred in po tretjem tretiranju v letu 2025. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis (oktober 2025).

3.2 Odstranjevanje japonskega dresnika pri Mihovki

Drugo žarišče japonskega dresnika na Radenskem polju se nahaja blizu ponora Mihovka, 450 m jugovzhodno od ribnikov pri Veliki Račni. Dresnik je bil na to lokacijo najverjetneje zanesen s premeščanjem zemljine z drugih območij ali s stroji.

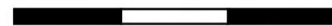
Žarišče pri Mihovki je majhno in je ob začetku tretiranja 2024 obsegalo približno 14 m². V osrednjem delu žarišča so bili poganjki dresnika številčni, na robovih pa so bili skriti med drugimi travniškimi rastlinami.

Legenda:

 Žarišče japonskega dresnika Mihovka

0 10 20 30 m

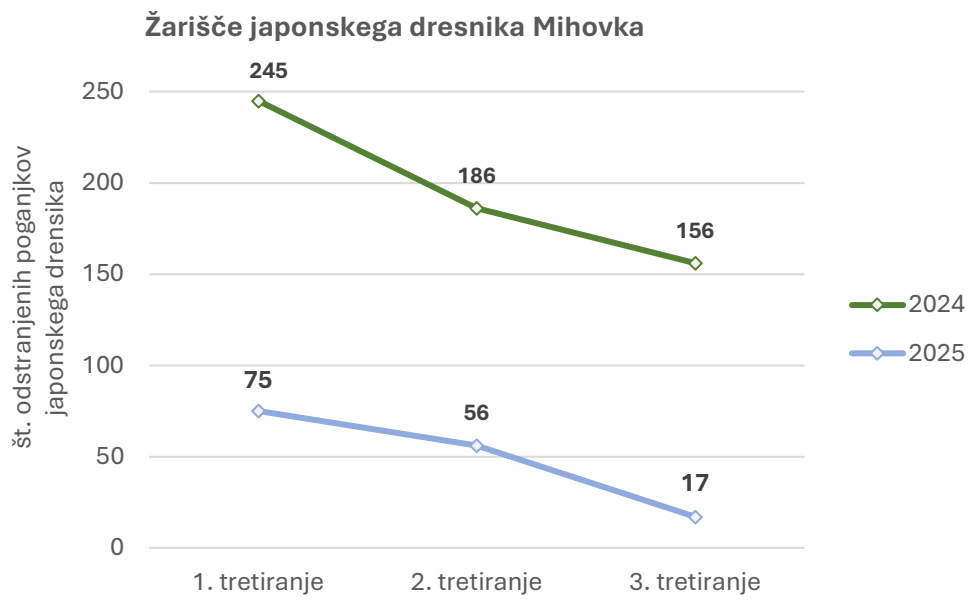
Slika 6. Žarišče japonskega dresnika Mihovka na Radenskem polju.

Tudi na tem žarišču smo v letu 2025 opravili tri tretiranja z elektriko, sredi maja, sredi julija in v začetku oktobra. Upravlavec krajinskega parka se je z lastniki zemljišča dogovoril, da območja žarišča ne pokosijo. Na žarišču smo zabeležili veliko zmanjšanje števila poganjkov dresnika. Število se je glede na lansko leto zmanjšalo za 69 ali več odstotkov. Zmanjšala se je tudi površina žarišča in zdaj obsega le še okoli 5 m².

Za dokončno odstranitev japonskega dresnika na tej lokaciji je treba aktivnosti nadaljevati vsaj še v prihodnjem letu,

Tabela 2. Število odstranjenih poganjkov japonskega dresnika na žarišču Mihovka v letih 2024 in 2025

Leto odstranjevanja	1. tretiranje	2. tretiranje	3. tretiranje
2024	245	186	156
2025	75	56	17
Trend glede na l. 2024	↓ -69,4 %	↓ -69,9 %	↓ -89,1 %

Slika 7. Trend števila odstranjenih poganjkov japonskega dresnika na žarišču Mihovka v letih 2024 in 2025.**Slika 8.** Žarišče na Mihovki v večji meri že prerašča trava, vmes so le še posamezni poganjki dresnika. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, maj 2025.

Slika 9. Primerjava stanja na žarišču japonskega dresnika Mihovka pred prvim odstranjevanjem v letu 2024 in pred prvim odstranjevanjem v letu 2025. Na spodnji sliki so poganjki dresnika majhni in so označeni z rdečimi zastavicami. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, junij 2024 in maj 2025

Mihovka pred 1. tretiranjem, maj 2025

Mihovka po 1. tretiranju, maj 2025

Slika 10. Stanje na žarišču japonskega dresnika pri Mihovki pred in po prvem tretiranju v letu 2025. Rdeče zastavice na zgornji sliki označujejo poganjke dresnika. Foto: Zavod Symbiosis, maj 2025

Mihovka pred 2. tretiranjem, julij 2025

Mihovka po 2. tretiranju, julij 2025

Slika 11. Stanje na žarišču japonskega dresnika pri Mihovki pred in po drugem tretiranju v letu 2025. Rdeče zastavice na zgornji sliki označujejo poganjke dresnika. Foto: Zavod Symbiosis, julij 2025

Slika 12. Stanje na žarišču japonskega dresnika pri Mihovki pred in po tretjem tretiranju v letu 2025. Foto: Zavod Symbiosis, oktober 2025

3.3 Odstranjevanje topinamburja v Mihovki

V letu 2025 smo na novo začeli odstranjevanje topinamburja (*Helianthus tuberosus*), in sicer blizu ponora Mihovka, severno od ribnikov pri Veliki Račni. Topinambur je na tem žarišču uspeval že nekaj let. Leta 2023 so ga poskusili odstraniti z izkopom in odvozom zemljine, vendar to ni bilo učinkovito. Sestoj je bil sicer manj gost, a se je topinambur razpršeno še vedno pojavljal približno na isti površini. Ob začetku odstranjevanja letos je žarišče obsegalo 426 m².

Topinambur smo leta 2024 odstranjevali z elektriko ob Dravinji. Metoda se je izkazala za zelo učinkovito. Očitno elektrika prodre vse do gomoljev, ki so lahko tudi do 40 cm globoko v tleh, in jih uniči, zato je obnavljanje rastlin iz gomoljev po odstranjevanju z elektriko zelo majhno³.

Na žarišču topinamburja Mihovka smo v letu 2025 opravili tri tretiranja z elektriko, sredi maja, sredi julija in v začetku oktobra. Po prvem tretiranju je upravljavec parka žarišče pokosil, tako da je bilo območje pri nadaljnjih tretiranjih bolj pregledno.

Ker je žarišče majhno, smo šteli odstranjene poganjke, kar lahko uporabimo kot merilo učinkovitosti. Znotraj leta je število poganjkov bistveno upadlo. Pri zadnjem tretiranju se je topinambur pojavljal praktično le še na obcestnem robu, kjer je bilo tudi na začetku največ rastlin. Boljšo oceno učinkovitosti bo mogoče podati v naslednji rastni sezoni.

Za dokončno odstranitev topinamburja je nujno, da se ukrepi izvajajo vsaj še v prihodnjem letu.

V bližini je še eno žarišče topinamburja, ki je bilo zabeleženo že pri popisu leta 2022⁴. Topinambur tu uspeva v strnjenem sestoju, na površini okoli 100 m². Tudi to žarišče bi bilo primerno za odstranjevanje z elektriko.

Tabela 3. Število poganjkov topinamburja na žarišču Mihovka v letih 2024 in 2025.

Tretiranje	Št. odstranjenih poganjkov topinamburja 2025	% glede na začetno stanje
1. tretiranje (maj 2025)	351	
2. tretiranje (julij 2025)	50	↓ -85,7 %
3. tretiranje (oktober 2025)	17	↓ -95,2 %

³ Kus Veenvliet, J. 2022. Popis invazivnih tujerodnih rastlin na območju Krajinskega parka Radensko polje. Izvajalec: Zavod Symbiosis, so. p., Naročnik: Zavod za turizem in promocijo "Turizem Grosuplje"

⁴ Kus, J. 2024. Odstranjevanje topinamburja na izbranih parcelah v Natura 2000 območju Dravinja s pritoki. Poročilo o izvedbi odstranjevanja v letu 2024. Izvajalec: Zavod Symbiosis, so. p., Naročnik: Zavod za turizem in promocijo "Turizem Grosuplje"

Slika 13. Stanje na žarišču topinamburja pri Mihovki pred in po prvem tretiranju v letu 2025. Rdeče zastavice na zgornji fotografiji označujejo poganjke topinamburja. Foto: Zavod Symbiosis, maj 2025

Slika 14. Stanje na žarišču topinamburja pri Mihovki pred in po drugem tretiranju v letu 2025. Rdeče zastavice na zgornji fotografiji označujejo poganjke topinamburja. Foto: Zavod Symbiosis, julij 2025

Slika 15. Stanje na žarišču topinamburja pri Mihovki pred in po tretjem tretiranju v letu 2025. Rdeče zastavice na zgornji fotografiji označujejo poganjke topinamburja. Foto: Zavod Symbiosis, oktober 2025

3.4 Odstranjevanje sirske svilnice na Retju

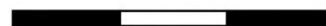
Sirska svilnica je na Radenskem polju redka invazivna rastlina. Pri popisu invazivnih rastlin v letu 2022⁵ je bila odkrita na dveh lokacijah. V letu 2024 smo začeli odstranjevanje z elektriko na žarišču na Retju, ob potoku Zelenka, severozahodno od osamelca Kopanj. Pred prvim odstranjevanjem je žarišče obsegalo 66 m² (**Error! Reference source not found.**).

Legenda:

 Žarišče sirske svilnice Retje

0 10 20 30 m

Slika 16. Žarišče sirske svilnice (*Asclepias syriaca*) na območju Retja na Radenskem polju.

Prvo tretiranje z elektriko v letu 2025 smo izvedli junija. Kasneje se je začela obnova ceste Velika Račna–Mlačevo, zato do bližine žarišča ni bilo mogoče dostopati z avtom in na lokacijo nismo mogli priti s strojem. Namesto z elektriko smo zato drugo in tretje odstranjevanje v letu 2025 izvedli ročno. Rastline smo ročno izkopal z lopato s čim večjim delom korenike. Glede na to, da je število svilnic že močno upadlo in so preostale rastline majhne, menimo, da to ni bistveno zmanjšalo učinkovitosti ukrepov.

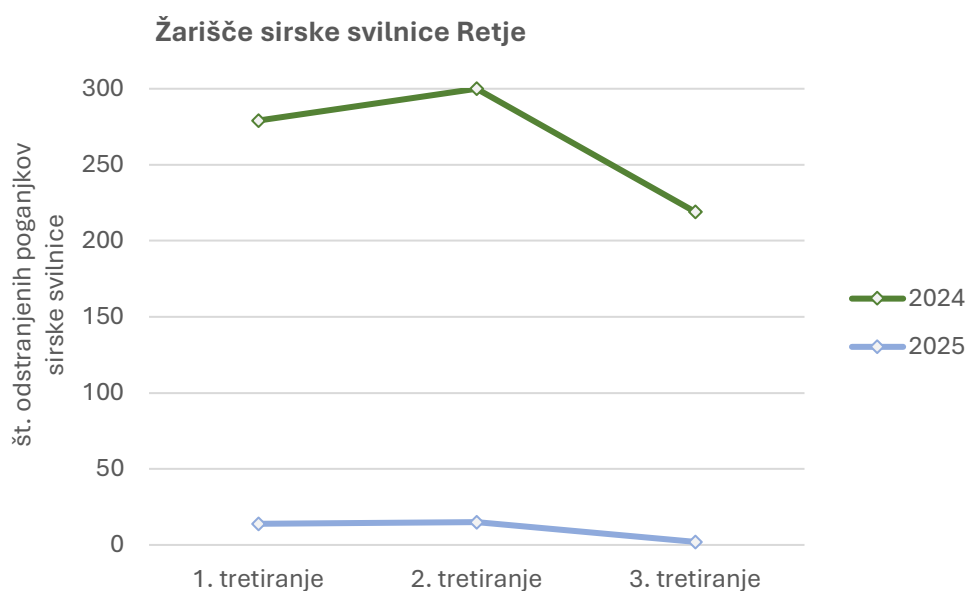
⁵ Kus Veenvliet, J. 2022. Popis invazivnih tujerodnih rastlin na območju Krajinskega parka Radensko polje. Izvajalec: Zavod Symbiosis, so. p., Naročnik: Zavod za turizem in promocijo "Turizem Grosuplje"

Medtem ko smo v lanskem letu na tem žarišču zaznali zmeren padec števila svilnic, je to v drugem letu močno upadlo. Glede na lansko leto se je število poganjkov zmanjšalo za 95 in več odstotkov (**Tabela 4**). Pri tretiranju rastlin z elektriko pride tudi do poškodb korenin, na katerih so sicer brsti, iz katerih izraščajo rastline v naslednji rastni sezoni. Tako so se učinki pokazali v tem letu, saj je bilo zaradi poškodovanih korenin veliko manj brstov za nove poganjke. Zaključimo lahko, da je zatiranje z elektriko zelo učinkovita metoda za zatiranje sirske svilnice.

Vseeno je pomembno, da se ukrepi na tem žarišču izvajajo vsaj še v prihodnjem letu. Ker pričakujemo majhno število rastlin, se lahko rastline odstranjujejo tudi ročno.

Tabela 4. Število odstranjenih poganjkov sirske svilnice na žarišču Retje v letih 2024 in 2025.

Leto odstranjevanja	1. tretiranje	2. tretiranje	3. tretiranje
2024	279	300	219
2025	14	15	2
Trend glede na l. 2024	↓ -95,0 %	↓ -95,0 %	↓ -99,0 %

Slika 17. Trend števila odstranjenih poganjkov sirske svilnice na žarišču Retje v letih 2024 in 2025.

Slika 18. Stanje na žarišču sirske svilnice Retje pred in po prvem tretiranju v letu 2025. Foto: Zavod Symbiosis, junij 2025

Slika 19. Stanje na žarišču sirske svilnice Retje pred in po drugem tretiranju v letu 2025. Foto: Zavod Symbiosis, julij 2025

Slika 20. Stanje na žarišču sirske svilnice Retje pred in po tretjem tretiranju v letu 2025. Foto: Zavod Symbiosis, oktober 2025

3.5 Odstranjevanje deljenolistne rudbekije pri Zatočnih jamah

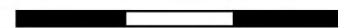
Deljenolistna rudbekija na Radenskem polju ni pogosta tujerodna rastlina. Na osrednjem delu polja je le nekaj žarišč, pogostejša pa je na jugu Radenskega polja na brežinah potoka Šica ter ob Zatočnih jamah⁶. Žarišče ob Zatočnih jamah se razprostira na levem in desnem bregu Šice. Ob začetku odstranjevanja leta 2024 je žarišče obsegalo 558 m² na levem in 469 m² na desnem bregu Šice (**Slika 21**). Pred začetkom odstranjevanja se je rudbekija pojavljala razpršeno med grmičevjem ob Šici, ponekod pa so bile rastline razpršene tudi po robu travnika. Na nekaj mestih so bili strnjeni sestoji rudbekije s površino 10–20 m².

Legenda:

 Žarišče deljenolistne rudbekije Zatočne jame

0 50 100 150 m

Slika 21. Žarišče deljenolistne rudbekije (*Rudbeckia laciniata*) na levem in desnem bregu Šice pri Zatočnih jamah.

Na tem žarišču smo v letu 2025 nadaljevali zatiranje rudbekije z elektriko. Izvedli smo tri tretiranja, in sicer sredi junija, konec julija in v začetku oktobra. Na teh žariščih zaradi obsežnosti nismo šteli pogankov odstranjenih rastlin, vsekakor pa je letos že dobro viden učinek odstranjevanja. Na mestih, kjer so bili lani strnjeni sestoji rudbekije, so se letos pojavljale le še posamične rastline (**Slika 22, Slika 23**). Tudi na drugih delih žarišč je število močno upadlo. Še največ rastlin smo letos našli na robovih travnikov, in sicer šele pri tretjem tretiranju. Travniki na levem in desnem bregu Šice se namreč pogosto kosijo, kar otežuje zatiranje z elektriko. Rudbekija je sicer trajnica in se po košnji obnovi iz korenin. Vendar pa je to obnavljanje razmeroma počasno in so več tednov vidni samo rozetasti listi, ki so sprva zelo majhni.

Za dokončno odstranitev rudbekije na območju Zatočnih jam je nujno, da se ukrepi nadaljujejo tudi v prihodnjem letu. Dobro bi bilo se z lastniki dogovoriti, da v spomladanskem času pustijo nepokošen pas približno 2 metra ob grmičevju ob Šici, saj bo tako zatiranje rastlin uspešnejše.

⁶ Kus Veenvliet, J. 2022. Popis invazivnih tujerodnih rastlin na območju Krajinskega parka Radensko polje. Izvajalec: Zavod Symbiosis, so. p., Naročnik: Zavod za turizem in promocijo "Turizem Grosuplje"

Slika 22. Primerjava stanja na žarišču deljenolistne rudbekije pred prvim odstranjevanjem v letu 2024 in pred prvim odstranjevanjem v letu 2025. Na spodnji sliki so poganjki rudbekije majhni in so označeni z rdečimi zastavicami. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, junij 2024 in junij 2025

Slika 23. Primerjava stanja na žarišču deljenolistne rudbekije na desnem bregu Šice pri Zatočnih jamah pred prvim odstranjevanjem v letu 2024 in pred prvim odstranjevanjem v letu 2025. Visoke rastline na drugi sliki niso rudbekije, temveč enoletne suholetnice. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, junij 2024 in junij 2025

Slika 24. Žarišče deljenolistne rudbekije na levem bregu Šice ob Zatočnih jamah pred in po prvem tretiranju. Rdeče zastavice označujejo poganjke rudbekije. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, junij 2025

Slika 25. Žarišče deljenolistne rudbekije na desnem bregu Šice ob Zatočnih jamah pred in po prvem tretiranju. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, julij 2025

Slika 26. Žarišče deljenolistne rudbekije na levem bregu Šice ob Zatočnih jamah pred in po drugem tretiranju. Rdeče zastavice na zgornji sliki označujejo posamezne poganjke rudbekije. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, avgust 2025

Slika 27. Žarišče deljenolistne rudbekije na desnem bregu Šice ob Zatočnih jamah pred in po drugem tretiranju. Rdeče zastavice na zgornji sliki označujejo posamezne poganjke rudbekije. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, avgust 2025

Slika 28. Žarišče deljenolistne rudbekije na levem bregu Šice ob Zatočnih jamah pred in po tretjem tretiranju. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, oktober 2025

Slika 29. Žarišče deljenolistne rudbekije na desnem bregu Šice ob Zatočnih jamah pred in po tretjem tretiranju. Rdeče zastavice na zgornji sliki označujejo posamezne poganjke rudbekije. Foto: arhiv Zavoda Symbiosis, oktober 2025

4. Zaključek

V letu 2025 smo na območju Krajinskega parka Radensko polje drugo leto zaporedno leto izvedli odstranitev invazivnih tujerodnih rastlin z elektriko. Odstranjevanje je potekalo na petih žariščih: na dveh žariščih japonskega dresnika ter po enem žarišču topinamburja, sirske svilnice in deljenolistne rudbekije.

Na žariščih japonskega dresnika Mihovka in Kopanj smo v drugem letu odstranjevanja beležili bistven upad števila poganjkov, na obeh žariščih za okoli 70 %.

V bližini Mihovke smo letos prvič izvedli tri tretiranja topinamburja. Znotraj sezone se je število močno zmanjšalo in ob tretjem tretiranju smo našli kar za 95 % manj poganjkov kot pri prvem tretiranju.

Podobne rezultate beležimo tudi na žarišču Retje, kjer smo drugo zaporedno leto odstranjevali sirske svilnice. Število je glede na lansko leto upadlo vsaj za 95 %.

Pri Zatočnih jamah smo še drugo zaporedno leto odstranjevali deljenolistno rudbekijo. Tu sicer zaradi obsežnosti žarišč poganjkov nismo šteli, a na predvsem na mestih, kjer so bili v lanskem letu strnjeni sestoji, je viden velik napredek, ker smo letos tam našli le še posamične rudbekije.

Odstranjevanje invazivnih rastlin poteka na travnikih, kjer se redno kosi. Pri tem smo imeli letos kar nekaj težav, saj izvajanje košnje ni bilo usklajeno z nami, zato na nekaterih delih ob prihodu na teren dela ni bilo mogoče opraviti. To prinaša dodatne stroške za izvajalce, hkrati pa tudi ovira načrtovanje dela na drugih lokacijah po Sloveniji.

Pri tretiranju z elektriko morajo biti rastline visoke vsaj 10 centimetrov. Vse trajne rastline se sicer po košnji obnovijo iz podzemnih delov, vendar pa to traja nekaj tednov. Če želimo v rastni sezoni opraviti tri tretiranja, je treba temu prilagoditi tudi košnjo, da ne pride do zamika pri izvedbi. Letos smo prav zaradi vmesnih košenj tretiranja na nekaterih žariščih morali zamakniti, zato je bilo tretje tretiranje opravljeno šele v oktobru.

Po drugi sezoni odstranjevanja invazivnih rastlin z elektriko lahko zaključimo, da je metoda zelo učinkovita in nudi nove možnosti za uspešno obvladovanje invazivnih tujerodnih rastlin. V primerjavi z mehanskim zatiranjem ima ta metoda številne prednosti. Žarišč ne prekopavamo in ne odstranjujemo drugih rastlin, zato se na njih hitreje obnovi domorodna vegetacija. Ta vidik je pomemben tudi na travnikih, ki so v kmetijski rabi, saj zaradi odstranjevanja invazivnih rastlin z elektriko travna ruša ni poškodovana.

Za dokončno odstranitev tujerodnih rastlin je nujno, da se ukrepi nadaljujejo tudi v prihodnjem letu. Na žariščih topinamburja pri Mihovki in žarišču svilnice pri Retju pričakujemo malo novih tujerodnih rastlin, zato se tu lahko izvede tudi ročno izkopavanje rastlin. Na obeh žariščih dresnika se mora nadaljevati odstranjevanje z elektriko, saj korenike dresnika segajo globoko v tla in ga ročno z izkopavanjem ni mogoče zatirati. Rudbekija se pojavlja razpršeno, a je najbolj številna prav na travnikih. Zato predlagamo, da se tu ustrezno uskladi časovnica košnje, odstranjevanje pa se vsaj še eno sezono izvaja z elektriko, saj bodo tako poškodbe tal manjše kot pri ročnem izkopavanju.